

BÉKÉS MEGYE

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK KÖZLÖNYE

XXXVII. évfolyam, 5. különszám

Békéscsaba, 2008. augusztus

Több településen is bemutatkoznak az ételcsodák Olimpiára készülnek megyénk szakácsai

A turizmus mellett Békés megye egyik legkiemeltebb ágazata a gasztronómia, melynek kiváló művelői élnek közöttünk. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy az idén októberben Erfurtban megrendezendő szakácsolimpián – a megyei önkormányzat 3,8 millió forintos támogatásával – a Békés megyei gasztronómiai team is elindul a regionális csapatok kategóriájában. A felkészülésről Prohászka Béla Venesz-díjas mesterszakáccsal beszélgettünk.

Sokan bizonyára azzal sincsenek tisztában, hogy a szakácsok számára is rendeznek olimpiát a világban. Mit kell tudni erről az erfurti versengésről?

– A nemzetközi szakácsművészeti kiállítást, amely a legtöbb szakácsnő és szakács számára röviden csak IKA-ként vagy szakácsolimpiaként

A szakácsolimpiai csapat tagjai és a megyei elnök. Alsó sor, balról: Nyári János, Tímár András, Domokos László, a megyei közgyűlés elnöke, Ambrus György, Horváth Ferenc. Felső sor, balról: Prohászka Béla, Barna Ádám, Tímár Attila, Tímár Albin, Balogh László

ismert, először 1900-ban, Frankfurtban rendezte meg az akkori szövetségi elnök, Carl Matthäus Banzer. Négyévente ez a legnagyobb és leggazdagabb hagyományokkal rendel-

kező szakácsshow a világban. A megmérettetésen több mint 28 nemzet legjobbjai indulnak. A verseny mellett lehetőség van gyakorlati javaslatokat és példákat bemutatni a nagy

nyilvánosság előtt, éppen ezért várják ide a rengeteg hobbi-szakácsot is, akik nyitottak az étkezési kultúra gyarapítására.

– Milyen kategóriákban indulnak a versenyzők?

– Egyéni és csapatverseny is zajlik, ezen belül pedig nemzeti, regionális, valamint cukrászcsapatok is felsorakoznak.

FOLYTATÁS A 7. OLDALON →

Dobó Kata címszerepben a Jókai-színházban

Sikerdarabbal indul a szezon, melyben szinte a teljes társulat remek szerepekben mutatkozhat meg. *Arisztophanész* klasszikus művét két kiváló kortárs szerző, *Hamvai Kornél* és *Nádasdy Ádám* írta át a mai viszonyokra. Zenéjét a lassan házi zeneszerzővé avanzsáló *Gulyás Levente* írta. A tavalyi tapasztalatok alapján ismét élő zenekar szolgálja ki a produkciót.

Athén asszonyai határoznak: elégük van abból, hogy a férfiak állandóan csatároznak, harcolnak, s ultimátumot adnak férj-iknek. Szerelemelvonás addig, míg nincs békekötés Spártával. Vajon meddig bírják szerelem nélkül a teremtés koronái?

A címszerepre *Dobó Katát* sikerült szerződtetnie a színház vezetésének. Zenés, pikáns, könnyű nyár végi történet, igényes kiállításban, a hétköznapi gondok, feszültségek feledtetésére.

A folytatásban *Czakó Gábor* Disznójáték című darabja korrajzot állít. Négy sertés egy ólban a vágás napján. Ki kit árul el? Vajon kit vágnak le először, ki lesz, aki megmenekül?

FOLYTATÁS A 6. OLDALON →

Otthonunk, Biharugra

Megújult a Szabó Pál Irodalmi Emlékház

„Közös munkánk, értékeink, hagyományaink ápolása a jövő záloga, hiszen Békés megye mindannyiunk otthona.” Ez a mottó immár negyedik alkalommal jellemezte az Otthonunk Békés megye rendezvényorozatát, melynek július 26-án Biharugra adott otthont. Az Ugrai Napokkal egybekötött eseményen mindenki megtalálta a neki való programot, hiszen a könnyed, zenés-táncos produkciók mellett a hely szülőit, Szabó Pál népi írója is megemlékeztek.

A község központjában lévő Bölönyi-kastély udvarán felállított színpadnál már délelőtt megkezdődött a vigasság. Ezzel párhuzamosan a község házában soron kívüli testületi ülést tartottak, ahol *Vígh Ilona* polgármester röviden bemutatta az 1058

lelket számláló falut. Mint mondta: egy település nagyságát nem a lélekszám határozza meg, hanem a jövőbe vetett hit és a tenni akarás. Biharugrán e kettőből nincs hiány, forrásokban viszont nem bővelkednek.

FOLYTATÁS A 2. OLDALON →

Olimpikonjaink eredményei Pekingben

Ünnepélyes keretek között búcsúztatták el a megyeházán július végén a három Pekingbe utazó olimpikont: *Böczögő Dorina* tornászt, *Kiss Gergely* birkózót és *Máté Gábor* diszkoszvetőt. Mindenki drukkolt nekik a megyében, és izgatottan várta az eredményt.

A Békés Megyei Önkormányzat is támogatta a sportolókat, összesen négymillió forintot adott az olimpikonoknak és egyesületeiknek.

OLIMPIAI EREDMÉNYEK A 8. OLDALON →

TANÉVKEZDÉS

Cél a magas színvonalú oktatás

Hogyan indul a tanév a megye oktatási intézményeiben? Erről kérdeztük *Czégény Gyulát*, a szakmai felügyeleti osztály vezetőjét és a három megyei fenntartású oktatási intézmény igazgatóit.

– A szakképzést húzóágazatnak tekintjük, ezért minden eszközt és lehetőséget megragadunk a fejlesztés érdekében – hangsúlyozta *Czégény Gyula*. – Az előző tanévben az intézményi struktúrát alakítottuk át, ezzel válaszoltunk a kor kihívásaira, és jelenleg a „finomhangolással” folytatjuk, amely a minőség megtartását és folyamatos javítását eredményezi. A minőség érdekében az épületek felújítása mellett, technikai fejlesztéseket és tananyagfejlesztést tervezünk. Szeptemberben új szemlélettel és nagyobb hangsúllyal indul a gazdasági és vállalkozási ismeretek tantárgy tanítása. A magas színvonalú szakmai tudás önmagában már nem elegendő a munkaerőpiacra. Nincsenek már azok a nagy vállalatok, nagy gyárak, melyek szinte beszippantották magukba a kezdő szakembereket. Manapság mindenkinek vállalkozónak kell lenni egy bizonyos mértékig, mert a (Békés megyére jellemző) kis- és közepes vállalkozások szinte minden dolgozója találkozik az ügyféllel, megrendelővel.

FOLYTATÁS A 3. OLDALON →

Nagybánhegyes, a befogadó település

A nagybánhegyesiek immár kilencedik alkalommal megrendezett paprikafesztiváljához az idei évben csatlakozott az „Otthonunk Békés megye” programsorozat is. Augusztus 9-én, szombaton a dél-békési kistelepülés lakosai sok hasznos információval gazdagodhattak, s kézjegyüket is rátehették a hatalmas megyetérképre azt szimbolizálva, hogy egy családhoz tartozunk.

Új tablóval egészült ki a megyetörténeti kiállítás, melyet ezúttal *Sáfró Gyula*, a Békés Megyei Levéltár igazgatóhelyettese nyitott meg a községi könyvtárban összegyűlt közönség előtt. A megnyitón egyebek mellett kiderült, hogy Nagybánhegyes, – akkor még Tótbánhegyes néven – Csanád megye mezőkövácsházi járásának községe volt. Alapítójaként a gyulai vár építettségét, *Maróti János* macsóit bánt szokás említeni. A török háborúk alatt a település el-

Jancsó Ottó, Nagybánhegyes polgármestere és Domokos László, a megyei közgyűlés elnöke kézjegyüket teszik a megyetérképre

néptelenedett, majd 1842-ben nagylaki, szlovák evangélikusokat telepített ide a kamara. Ez idő tájt Tótkomlósról, Békéscsabáról is érkeztek családok. 1947-ben a csehszlovák-magyar lakosságcsere keretében Nagybánhegyes mintegy háromezres szlovák közösségének kétharmada önként áttelepült Csehszlovákiába. Helyükre református és katolikus magyarok érkeztek, akik mára megbecsült tagjai a helyi közösségnek, amit egy délutáni emléktábla-avató ünnepség is méltó módon bizonyított.

A helyi termálfürdő előtt felállított színpadon Jancsó Ottó polgármester nyitotta meg a kilencedik paprikafesztivált, s köszöntötte az „Otthonunk Békés megye” rendezvény szervezőit is. Mint mondta: „Az itt élők rendkívüli erőfeszítéseket tesznek a megélhetésük érdekében. A paprika-termesztés az egyik legfőbb kenyérkereseti forrás, ezért is igyekszünk hasznos tudnivalókkal ellátni a gazdákat szakmai előadások keretében. Ugyanakkor a dolgozók hét-köznapi után szükség van a kikapcsolódásra, pihenésre,

s nagy megtiszteltetés számunkra, hogy idén a megyei önkormányzat elnöke és munkatársai is csatlakoztak hozzánk.” A polgármester arról is szólt: fájó számukra, hogy a kormányzat – megkérdezésük nélkül – régiókat alkotott a megyék rovására, melyek már csak a földrajzi távolságok miatt sem tudnak megfelelő kontaktust tartani a kistelepülésekkel. Domokos László, a Békés Megyei Képviselő-testület elnöke megnyitó beszédében az összefogás, a

tejüzem bezárása óta. Jelenleg gazdálkodásból próbálnak jövedelemhez jutni az itt élők, s a község vezetése a termálfürdőre alapuló turizmusban látja még a kitörési pontot.

Az ülésen kialakult párbeszéd során Domokos László azonnal reagált a polgármester felvetéseire. Leszögezte, hogy a munkahelyteremtés, a befektetők ösztönzése elsődleges kérdés számukra is. Ennek érdekében minden lehetséges pályázati forrást próbálnak megcélozni, s további közvetlen egyeztetések útján igyekeznek majd segíteni a nagybánhegyesiek törekvéseit. A helyi képviselők az ülés további részében meghallgatták dr. Kovács József és Fekete Péter beszámolóit, akik az általuk vezetett intézmények, a Pándy Kálmán-kórház és a Jókaiszínház munkájáról adtak tájékoztatást.

Az evangélikus nagytemplomban megrendezett ökumenikus istentiszteletet követően a község háza falán emléktáblát avattak a Szlovákiából kitelepített családokra emlékezve. A múltidéző, fájdalmas pillanatokat felelevenítő műsorban helyi fiatalok daloltak, szavaltak, s olvasták fel mindazok nevét, akik családjukkal, hatvan esztendővel ezelőtt vagyonokban kényszerültek elhagyni szülőföldjüket. Jancsó Ottó polgármester beszédében arra emlékeztetett, hogy a Benes-dekrétum következtében több tízezer felvidéki, magyar családot üldöztek el otthonából. Elvették házaikat, termőföldjeiket, megfosztották őket gyökereiktől. Ugyanakkor a terror nem tudta megtörni őket: emberek maradtak az embertelenségben. Néhanyn közülik ma is itt élnek Nagybánhegyesen, abban a faluban, mely leszármazottaikkal együtt befogadta őket. A megindítóan komoly és méltó

tőségteljes esemény után a felhőtlen szórakozás volt a főszerep a dél-békési kistelepülésen. Két napon át tartott a paprikafesztivál – színes, kulturális programokkal, zenei koncertekkel, lecsófőző versenyekkel tarkítva.

Otthonunk, Biharugra

Megújult a Szabó Pál Irodalmi Emlékház

Farkas Zoltán, a megyei közgyűlés alelnöke, Vigh Ilona, Biharugra polgármestere és Kiss Zoltán, a település alpolgármestere a rendezvény megnyitóján

→ FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Az uniós források sajnos nem elegendő mértékben jutnak el a hátrányos helyzetű kistelepülésekre, s ez gátat vet a fejlődésnek – vélekedett Vigh Ilona, aki többször kihangsúlyozta: fontosnak tartja az ilyen találkozásokat, a megyével való jó kapcsolatot, hisz közösek a problémák. A polgármester gondolatai után Farkas Zoltán, a Békés Megyei Közgyűlés alelnöke és dr. Kovács József, a megyei fenntartású Pándy Kálmán-kórház főigazgatója adott tájékoztatást, majd az ugrai képviselőknek módjuk nyílt kötetlen beszélgetésre is a megyei önkormányzat szakembereivel, tisztségviselőivel.

Déli tizenkettőkor a Bölönyi-kastély udvarán, az addigra már jócskán megszaprodott érdeklődő közönség előtt Farkas Zoltán hivatalosan is megnyitotta a rendezvényt. „Én is azt mondhatom, hogy hazajöttem, hiszen Békés megye mindannyiunk otthona, olyanok vagyunk, mint egy nagycsalád” – kezdte az alelnök, majd egymás megismerésére, a közös gondolkodás fontosságára hívta fel a figyelmet. Mint mondta: „A Békés Megyei Önkormányzat új szemléletű szerepkört vállalt fel, amely szerint a megye a feladatellátása során érdekeket képvisel és véd, értékeket őriz és fejleszt, valamint a megye egészében gondolkodik és közszolgáltató. A megyében élőknek tudniuk kell, hogy a megyei önkormányzat mire törekszik, milyen programokat, projekteket kíván megvalósítani, és azok hogyan szolgálják őket. Fontos, hogy megismerjék a megyei önkormányzat által nyújtott közszolgáltatásokat, az ezt biztosító korszerűsített intézményrendszert.” Az ünnepi gondolatok után a jelenlévők – így Biharugra testvértelepüléseinek, Bodosnak és Bibarcfalvának a képviselői is – rátehették kézügyüket a

kastély homlokzatára kifestített, 6 × 6 méteres, Békés megyét ábrázoló vándortérképre.

Mindezek után a helyi Szabó Pál Könyvtárban dr. Erdész Ádám, a Békés Megyei Levé-

Bertalan Ágnes, Szabó Pál lánya

tár igazgatója megnyitotta a megyetörténeti kiállítást, mely immár Biharugra település múltját is elénk idézi.

Az események sora abban a takaros kis parasztházban folytatódott, melyben a község talán leghíresebb szülöttje, Szabó Pál élt és dolgozott. A népi írók közé tartozó, kétszeres Kossuth-díjas alkotó házát a közelmúltban felújították, környezetét kicsinosították. Erre az a kétféle forrás adott lehetőséget, melyet az oktatási minisztérium „Közkecsprogram” pályáza-

Szabó Pál- emlékház Biharugrán

tán nyert el a Békés Megyei Önkormányzat, biztosítva a szükséges 300 ezer forintos önrót is. A jövőben a ház

nyitva áll mindazok előtt, akik érdeklődnek a magyar parasztság sorsának leghitelesebb ábrázolója, Szabó Pál munkássága iránt. Az itt rendezett kiállításon az író egykori dolgozószobája és könyvtára látható, eredeti berendezésével és értékes könyvgyűjteményével együtt. Szabó Pál munkásságát az ünnepségen dr. Elek Tibor, a Bárka folyóirat főszerkesztője méltatta, majd Farkas Zoltán, a megyei közgyűlés alelnöke az emlékezni összegyűlt közönség előtt a következőket mondta: „Biharugrának és Békés megyének is fontos az író emlékének ápolása, hiszen mindannyiunk számára olyan szellemi értéket képvisel, amire büszkék lehetünk. Innen indult, itt írta legtöbb regényét, melyek témája a biharugrai táj és népének kemény, küzdelmes élete. Reményeink szerint egyre többen keresik majd fel az emlékházat, ami benépesülve az irodalmat kedvelő közönséggel egy olyan szellemi műhely kialakulását hozhatja létre, amely méltó módon ápolja Szabó Pál szellemi örökségét.”

A meghitt hangulatú ünnepségen megjelentek Szluka Máttyás, a ház gondnoka, helyi lokálpatrióta és a család barátja kalauzolta végig a házban, a kerti pihenőhelynél pedig a – működtetői feladatokkal megbízott – Jókaiszínház fiatal növendékei szolgáltatták a méltó zenés, dalos aláfestést. Ez alkalomból a ház falán felavattak egy táblát, mely azt jelzi, hogy ez az épület a Békés Megyei Önkormányzat intézménye.

Különösen emlékeztetett és meghatóvá tette az eseményt, hogy jelen volt Szabó Pál lánya, Erzsébet néni is, aki 85 éves korát meghazudtoló szellemi frissességgel idézte vissza gyermekkorát, édesapja alakját, amint este, mikor már mindenki nyugovóra tért, a dolgozószobában verte az öreg írógépét. „Ma már tudom, akkor születtem az olyan művek, mint például

a Talpalatnyi föld” – mesélte Erzsébet néni, aki maga is követte édesapját: Bertalan Ágnes néven író lett.

TANÉVKEZDÉS • TANÉVKEZDÉS • TANÉVKEZDÉS • TANÉVKEZDÉS • TANÉVKEZDÉS

Cél a magas
színvonalú oktatás

→ FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Ez a sajátosság megfelelő színvonalú beszédkészséget, és egyéb készségeket igényel. Például egy víz-gáz szereléssel

foglalkozó vállalkozásban dolgozó szakemberek, gyakrabban találkoznak a megrendelővel, mint a cégvezető, ezért mindenkinek „tárgyalóképes vállalkozónak” kell lenni – mondta el a szakember.

A vállalkozás egy sajátos értékrend, amely speciális képességet és készséget igényel, ennek tanítását új, egységes formában kezdjük az oktatási intézményeinkben. A diákoknak az elméleti ismeretek elsajátítása mellett lehetőségük lesz valós vállalkozást létrehozni, működtetni és valós pénzforgalmat bonyolítani.

További lehetőség lesz évente két alkalommal megmutatkozni országos kiállításon, és a terméket, a termékgyártást vagy a szolgáltatást egész évben lehet hirdetni az interneten, természetesen tanári és szülői segítséggel egyaránt.

A tantárgy korábbról is ismert a szakképzésben, csak nem ezzel a módszerrel történt a tanítása, és a gyakorlati alkalmazására korábban nem volt példa egyetlen intézményben sem. Szeptember 1-jétől az új módszert vezetik be a Harruckern János, a Farkas Gyula és a Hunyadi János Közoktatási Intézményekben. A diákok képet kaphatnak arról, hogy mivel, mire érdemes vállalkozni, megismerkedhetnek a közgazdaságtan alapjaival, betekinhetnek a világgazdaság működésébe is. Cél a vállalkozóvá válás segítségének elmélyítése, olyan kompetenciák erősítése, melyek elősegítik a munkaerőpiacon és a hétköznapi életben való sikeres részvételt. A szakmák elsajátítása mellett tehát olyan ismeretek birtokába juthatnak a diákok, melyek az iskola elvégzése után is segítik őket a „munka világában”.

Minőség—tudás—siker

A Hunyadiban minden korábbinál több diák tanul

Rekord tanulói létszámmal kezdjük a 2008/2009-es tanévet, 800 diák tanul ősztől a megyei fenntartású Hunyadi János Közoktatási Intézményben. A mezőkovácsházi középiskolában mintegy 560 diákot köszönthetünk szeptember elsején, a magyarbánsági és az orosházi tagintézményekben 240 fiatal tanul – mondta Plesovszkiné Ujfaluczki Judit, a Hunyadi János Közoktatási Intézmény igazgatója.

– Mezőkovácsházán folytatódik a hatosztályos gimnáziumi képzés, mely 7. osztálytól nyújt speciális lehetőségeket a diákok számára. A 9. évfolyamon két általános tantervű gimnáziumi osztályban humán és reálspecializáció közül választhattak a golyák. Teljes létszámmal indul a vál-

tozatlanul népszerű nyelvi előkészítő osztály, ahol a tanulók emelt szintű idegen nyelvi, informatikai és kommunikációs képzésben részesülnek. Harmadik éve igen közkedvelt a diákok körében a szakközépiskolai képzés, mely informatikai és gazdasági szakmacsoportokban

biztosít magas szintű szakmai ismereteket. Nagy létszámmal fogadja a művészetek iránt érdeklődő diákokat alapfokú művészetoktatási intézményünk. Az érettségire épülő, nappali tagozatos szakképzőben multimédia-fejlesztők, internetes alkalmazásfejlesztők és újságírók tanulnak. Az előző tanévet eredményesen zárt diákok 85 százaléka nyert felvételt főiskolákra, egyetemekre!

– Az egységes gyógypedagógiai és módszertani intézményünk Magyarbánságon és Orosházán folytatja értékes fejlesztő, segítő tevékenységét. A várt létszámmal

indulnak a speciális szakképző osztályok Magyarbánságon egyenlően a bőrtárgykészítő, zöldség-fűszernövény termesztő és informatika szakterületeken. Ami céljainkat illeti, azt jól kifejezi mottónk: minőség–tudás–siker, vagyis, minőségi oktatással használható tudást nyújtani a fiataloknak, amellyel sikeresek lesznek az életben. S ami legalább ennyire fontos, olyan ismeretekkel vétezzük fel őket, melyekkel egészségtudatos, környezetük iránt felelősen gondolkodó polgárokká válnak.

– A nyár sem telt el munka nélkül, több jelentős felújítás történt – folytatta Plesovszkiné Ujfaluczki Judit igazgató. – A Hunyadi János Közoktatási Intézmény épületegyüttese megújultak, otthonos kollégiumok várják a diáklakat. Összegezve: reményekkel nézünk a 2008/2009-es tanév elé.

Fejlesztések a Harruckernben

Az iskola 2800 tanulója, 600 művészeti iskolása és 430 közalkalmazotti jogviszonyú munkatársa Békés

megye négy településén, Gyulán, Eleken, Mezőhegyesen és Szabadkígyóson kezd az új tanévet – mondta el Zámbo András, a Harruckern János Közoktatási Intézmény igazgatója.

– A Harruckern János Közoktatási Intézmény széles spektrumú, sok szakmai profillal és gyakorlati háttérrel

rendelkező intézmény, mely tanulólétszámát tekintve Békés megye immár legnagyobb közoktatási intézménye. Jellemzően szakképzést folytatunk, de működtetünk gyógypedagógiát és alapfokú művészeti iskolát is.

Mivel az iskola profilja nagyon szerteágazó, a teljes nyári szünet az új tanév előkészítésének jegyében zajlott. A szünet nálunk csak a pedagógusok és a tanulók számára zavartalan, az iskola vezetői és a százhusz fős technikai állomány a gondtalan tanévkezdésen dolgozott. Olyan beruházások, karbantartások és fejlesztések zajlottak, melyek tanévben elképzelhetetlenek.

Saját kivitelezésben történnik a gyulai tornacsarnok átépítése, teljes korszerűsítése, a felnőttképzési központ konfillal és gyakorlati háttérrel

Eleken tanterem létesítése, az élelmiszer-ipari üzem rekonstrukciója. Néhány munkatárs a telephelyek épületeinek, tantermeinek felújításán fáradozik, természetesen az építőipari szakmunkástanulók közreműködésével. Piaci alapú szolgáltatásaink nyáron is folyamatosak, hiszen a több százmilliós működési bevétel teljesítése csak ilyen módon lehetséges.

Az intézmény mérete, szakképzési profilja, eddigi tevékenysége és referenciái, a vezetők és munkatársak jövőbe vetett hite, továbbá a térség gazdasági szereplői igénylik és elvárják a minőségi, munkaerő-piaci igényekre alapozott szakmai képzés folytatását, ehhez pedig a szakképzés folyamatos megújítását. Az intézmény olyan pályázati lehetőségekhez jutott, mellyel mintegy 50 millió forintnyi informatikai és kollégiumi, továbbá vállalkozások által nyújtott szakképzési hozzájárulásból 30 milliós fejlesztés valósulhat meg tanévkezdésig.

Reméljük, hogy a fenntartó önkormányzat a jövőben is kiemelten kezeli a képzést, azon belül a szakképzés ügyét, támogatja intézményünket stratégiai céljainak megvalósításában.

www.harruckern.hu

Korszerű szakképzés a Farkas Gyulában

Előny az iskola sokszínűsége

Intézményünk, a megye egyik legkorszerűbb oktatási központja. Békésen, Töröspályán és Dévanyán jelen-

leg közel 1500 diák tanul 65 osztályban – tájékoztatót Kissné dr. Balogh Ibolya, a Farkas Gyula Közoktatási Intézmény igazgatója.

Az iskola sokszínűségének előnye, hogy a legjobb képességű és a speciális igényű tanulóknak egyaránt tudunk használatos tudást adni, ugyanakkor maximálisan biztosítjuk az átjárhatóságot. Mint közismert, régióink egyike az ország legelmaradottabb területeinek, s az oktatás az egyik tényező, ami kiemelhet bennünket.

Iskolánk neve: Farkas Gyula Szakképző Iskola, Gimnázium, Speciális Szakiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intéz-

mény és Kollégium, látható tehát, hogy feladataink szerteágazóak. Fő feladatunknak a szakképzést tekintjük, hiszen a mai világban felbecsülhetetlen értéke van a minőségi szaktudásnak. Érettségire adó képzéseink gimnáziumi és szakközépiskolai tagozaton is folynak: rendvédelmi, médiismeretek, utazás és turizmus; általános mezőgazdaság, mezőgazdasági gépész és faipari oktatásunk egyaránt népszerű. Lehetőséget adunk technikai osztályokban való továbbtanulásra is. A tanulásban vagy értelmileg akadályozott tanulóink számára a gyógypedagógiai intézményegységünkben biztosítjuk azt

a lehetőséget, hogy saját magukhoz képest előbbre juthassanak.

Fontosnak tartjuk a diákok önkormányzat munkáját, a szabadidő hasznos eltöltéséhez számos alternatívát kínálunk. Iskolánk erőssége a tartalmas környezeti és egészségnevelés.

Ingyenes tankönyvvel segíthetnek az iskolák a tanévkezdésben

Az elsős gyerek iskolakezdése legalább harmincezerbe kerül

A gyerekes családoknak mélyre kell nyúlniuk augusztusban a pénztárcájukban, hogy csemetéiket iskolába indíthassák. A kiadás összege minden családban más és más; munkatársunk Gyomaendrődön próbált utána járni, hogy megközelítően milyen kiadásokra számíthatnak a szülők.

A gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola igyekszik csökkenteni a családok augusztusi, tanévkezdéssel járó kiadásait. Ingyenesen biztosítják a tankönyveket a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeknek, a tartósan betegeknek, a fogyatékosoknak, a három- vagy többgyerekes családhoz tartozó tanulóknak és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőknek. A rászoruló gyerekek tankönyvvásárlására az állam tízezer forint normatívát ad, amit tanulónként ki egészít még ezer forinttal, és az iskolának ebből a keretből kell megoldania a jogosult tanulók ingyenes tankönyvellátását – hangsúlyozta *Fülöp Istvánné* igazgató.

Elmagyarázta, hogy a tartós tankönyvek a takarékoságot szolgálják, de ezeket szűk keretek között használhatják. Iskolájukban a tanulók összeté-

tele átlagosnak mondható, tavaly a gyerekek hatvan százaléka volt jogosult ingyenes tankönyvre.

Az igazgató szolt arról: ha a kínálatot tekintjük, akkor az általános iskolai tankönyvek ára egy-egy évfolyamban öt- és huszonezer forint között változik.

Az iskolájukban egy-egy tankönyvcsomag átlagosan 12 ezer forintba kerül. Hogy valamennyi rászoruló gyereknek biztosítani tudják az ingyenes tankönyvet, először megnézik, mekkora keretből gazdálkodhatnak, majd fölmerik, hány tanuló jogosult az ingyenességre. Az elsősök tankönyve megközelítőleg 6800 forintba kerül, ha a kicsi angolt is tanul, akkor 8500 forintba. A tankönyvekért legtöbbet – 14 800 forintot – a hetedikesek szüleinek kell fizetniük.

A gyomaendrődi Kner Imre Gimnázium, Szakközépis-

kola és Kollégiumban *Ricsey Edit* tanár foglalkozik a tankönyvekkel. Elmondta, hogy évfolyamonként jelentősen eltér a tankönyvek ára; a nyelvi képzéssel foglalkozó, úgynevezett nulladik évfolyamban húszezer forint körül lesz. A kilencedik évfolyamban jóval többre – közel harmincezer forintba – kerül, ugyanis itt be kell szerezni a négy éven keresztül használandó tartós tankönyveket is, így például az atlaszokat, a függvénytáblázatot, a matematikai feladatgyűjteményeket. A felsőbb évfolyamokban a szülőknek nem kell ennyire mélyen nyúlniuk a pénztárcájukba, megközelítőleg húszezret kell fizetniük, sőt a 12. évfolyamban csak tízezer.

Uhrin Emese, az egyik gyomaendrődi papír- és írószert bolt tulajdonosa elmondta, ha a szülő közepes árkategóriájú, jó minőségű árukból válogat, akkor az első osztályos gyermek füzetei, írószerei a rajzfelszereléssel együtt 4500-4600 forintból beszerezhetők. Ha jobb minőségre vágyik, akkor erre az összegre még rájön 1000-1500 forint. Ez

csupán a tanszereket tartalmazza, a tornafelszerelést és a tisztasági csomagot nem. Ehhez még meg kell venni a tankönyv- és füzetborítókat, az iskolatáskát, az uzsonnástáskát, a tornaszákot.

Jó minőségű iskolatáska kapható már ötezer forintért, de árulnak tizenegyezer forintost is. Az uzsonnástáska körülbelül 2500 forintba kerül, a tornaszák is 900-1000 forint.

Uhrin Emese számítása szerint az elsős tanulók alap-

készlete megközelítőleg húsz-ezer forintba kerül, közepes kategóriájú felszerelésekkel, de jó minőségben, és ebben már benne van a tornafelszerelés is. Tehát az első osztályos tanulók tanévkezdése a tankönyvekkel együtt legalább harmincezer forintost kiadást jelent a szülőknek.

Az elsős tanuló számára még mindent meg kell vásárolni, felsőbb évfolyamokban a füzetek és az írószerek ára öt-hatezer forint körül van. A szülők számára iskolakezdés

alkalmával komoly kiadást jelent még a ruha- és cipővásárlás, mert a gyerekek öszre általában kinövik a nadrágjukat, a lábbelit.

A családok egy részének jelentős könnyebbség, hogy több cég is ad a dolgozóinak iskolakezdési támogatást, ennek összege eltérő, a felső határa 20 700 forint gyerekenként. Ez teljesen adómentes, tehát sem a munkaadónak, sem a munkavállalónak nem kell utána adót és járulékot fizetnie.

A gyerekek adnak erőt a kitartó munkához

Szakmai helytállás, pénzügyi gondok között

Nehézségekkel teli a foglalkozással élő és a gyermekvédelmi szakellátásban részesülő gyermekek és fiatalok ellátása a Békés Megyei Szociális, Gyermekvédelmi, Rehabilitációs és Módszertani Központban. A megyei fenntartású intézmény feladatairól és problémáiról *Sziszák Katalin* igazgató asszonyt kérdeztük.

– Milyen feladatai vannak az intézménynek?

– Szociális és gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményünkben több mint

650 gyermek és 150 fiatal teljes körű ellátásáról gondoskodunk. Intézményünk segítségére akkor van szükség, amikor súlyos probléma jelentkezik a családban: a sérült gyermek ellátását nem tudják a szülők megoldani, vagy a gyermek veszélyeztetettsége miatt a gyermeket ki kell emelni a családjából. Ezen okoknál fogva feladatunk a család helyettesítése, a gyermekekről való teljes körű gondoskodás, a sérülések következményeinek csökkentése, a rehabilitáció, az önálló életre való felkészítés, és még hosszú a feladatok sora, minden ide tartozik, ami egy gyermek felnevelésével jár, úgy, mint a családban.

– Ilyen sokféle problémával élő gyermekek ellátása nem lehet

könnyű feladat. Vannak-e nehézségek a két intézményegység működésében?

– Problémáink pénzügyi természetűek. Ellátottaink többsége kiskorú. Ez a tény önmagában hordozza a pénzügyi alaphelyzetet, amelyből gondjaink kiindulnak. Egyrészt számukra többféle igényt és szükségletet kell kielégítenünk, mint a nagykorúak esetében. A normatív állami támogatás csak az ellátásuk 50%-ára elég, és nincs differenciálva, tehát a gyermekekre is csak ugyanannyi jár. Igazságszerűbb és realitásosabb volna, ha a

költségvetési törvény magasabb normatív támogatást biztosítana a sokrétű ellátási szükségletű gyermekek számára. További probléma, hogy a teljes intézményi térítési díjat a gyermekek és szüleik nem tudják megfizetni. A fenntartó Békés Megyei Önkormányzat eddig tudott segíteni, de sajnos a forráselvonás miatt már nem tudja a támogatást az eddigi módon biztosítani.

– Ilyen nehézségek mellett hogyan tudják biztosítani a működést?

– Átszervezésekre, dolgozói létszámleépítésre került

sor, és a legtakarékosabb módon gazdálkodunk. Szerencsére vannak jó szándékú magánszemélyek és cégek, akik anyagi támogatásaikkal és más adományokkal segítik az intézmény működését. Nélkülük még a jelenleginél is sokkal rosszabb lenne a helyzetünk.

– Mi ad erőt az intézményben dolgozóknak a munkához?

– *Ancsel Éva* gondolata mindent elmond helyettem: „Nézz hosszan egy gyermekarcra, s látni fogod, ha van sors, hát nagyon korán elkezdődik.” Erőt a gyerekek

adnak, nekik szükségük van ránk, sokuk számára mi jelentjük a családot. Ha nem végeznénk a jelen helyzetben is kitartóan és alázatosan a munkánkat, ők látnák kárát. Megannyi feladat, nehéz körülmények, gondok között mindent megteszünk, hogy túlüssünk a nehézségeken. Fel kívánjuk hívni a törvényalkotók figyelmét a költségvetési szabályozás és szakmai elvárások ellentmondásaira, arra, hogy a legelesebbebbekről nagyobb mértékben kell gondoskodniuk. Talán meghallgatásra találunk.

Több pénzt a gyermekvédelemnek

Domokos László felszólalása a Parlamentben

Domokos László, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke, országgyűlési képviselő 2007. novemberi parlamenti felszólalásaiban felhívta a figyelmet a gyermekvédelem súlyos problémáira.

Beszédében elmondta, hogy a kormány a gyermekvédelem területén is spórol, innen vesz el, és alapvetően a saját maga államigazgatási, szervezési feladataihoz biztosít aránytalanul többet abban az időszakban, amikor a költségvetésben általános takarékos kiadáscsökkentést és kiadáskorlátozást hajt végre.

Néhány olyan módosító javaslatra hívta fel a figyelmet, amely igazságtalanságot szül, és veszélyezteti az ellátás mindennapi feladatait.

Az egyik ilyen az árvaellátással kapcsolatos feladatellátás. A gyermekvédelem különleges és speciális ellátásának a normatíváját 950 ezer forint/fő költségben határozta meg a kormányzat mint támogatási mértéket. Ezek azok az emberek, akikért a legkevésbé fogja bárki is verni az asztalt és a parlament elé vonulni, ők az igazán kiszolgáltat-

tottjai a mai magyar társadalomnak. Az állam ezt a kötelező feladatát az önkormányzati intézményekbe nyomja át, és az ehhez tartozó költségek 50-70 százalékkal meghaladják a tényleges ráfordítást Budapesttől Békés megyéig, Vas megyétől Szabolcs megyéig.

Ezért Domokos László módosító javaslatában a normatíva egymillió-négy-százezer forint/főre való emelését indítványozta.

A módosító javaslatot a kormányoldal elutasította.

A megye szerepe

Rovatunkban időről időre közéleti szereplők szólnak meg a megye szerepéről, jövőjéről, jelentőségéről. Most Balogh Józsefet, Szabadkígyós polgármesterét és Szilágyi Menyhértet, Csorvás polgármesterét kérdeztük.

Ragaszkodnunk kell a megyéhez

Balogh József, Szabadkígyós polgármestere: – A magyar királyi vármegyéknek évszázadokon át fontos szerepük volt az államigazgatásban, a törvénykezésben, az adóbevételekben, a honvédelemben. Az idő haladtával a közigazgatás és a törvénykezés túl a gazdasági élet (ipar, kereskedelem) mellett a kultúra fontos csomópontjaivá váltak a vármegyeközpontok. Hazánk történetének volt olyan korszaka, amikor 63 vármegyéről tanultak az iskolások.

Trianon után csupán 19 megye maradt a mai Magyarország területén, 44-et elvettek tőlünk. Közel 90 éve csupán 19 megyéje van az országnak. Csupán 19 megye jelenti a történelmi folytonosságot. Ez a 19 megye őrzi a magyar közigazgatás 1100 éves hagyományait. Gondolta volna valaki, hogy amit Trianon meghagyott, azt a belső ellenség akarja most felemészteni,

megszüntetni? Régiós közigazgatást (3 megye) akarnak bevezetni, pusztán azért, mert politikailag nem tudta magát a kormánypolitika befészkelni a megyékbe. Ha már nem tudták elfoglalni, meg akarják szüntetni. Régiókra akarják a megyéket cserélni, – választott emberek helyett – kinevezett „császári” adminisztrátorokkal irányítani az országot. A 19. században már volt hasonló abszolutisztikus törekvés!

A régió nem „őshonos” magyar közigazgatási forma, Európa egyes országaiból hozták be azok, akiknek a politikai érdeke úgy kívánja. Akiknek új pozícióra fáj a foguk, akik a választók akarata miatt kiszorultak a közép-szintű közigazgatásból. Nekik semmi sem drága! Nem törődnek a történelmi hagyományokkal, az 1100 éve működő megyerendszer értékeivel, csak az önös érdekeikkel. Abból sem tanultak, hogy a magyar ember köztudottan nem szívleli az idegenből ráncsolt életformát. Nem szerette a kolhozokat, a kolhozosítást, meg

a kolhozelnököket sem! Nem fogja szeretni a magyar ember a régiókat sem!

A magyar ember ismeri az igazságot: „Aki közel van a tűzhöz, az melegszik.” És azt is tudja, hogy a régióban háromszor olyan messzire kerül a tűztől, mint a megyében volt. Kinek jó ez? Ki akar szándékosan dideregni? Mi nem!

A régiók tervezett kialakításával, és ezzel egyidejűleg a megyerendszer felszámolásának szándékával kapcsolatban nem tudtam elfogulatlan maradni. Abban bízom, hogy sokan érzik úgy: meg kell tartanunk a történelmi hagyományaink közül mindazt, ami érték, ami fontos nekünk. Ha a megyerendszer állandóságával és folytonos fejlődésével képes volt szolgálni a magyar közigazgatást – 1100 éve –, akkor ragaszkodnunk kell hozzá a továbbiakban is. A magyar múlt szerves és fontos része a megye. Őrizzük ezt meg közösen!

Rendezni végre közös dolgainkat

A megyék jelentős történelmi hagyománnyal bírnak. Államalapító *Szent István* királyunk számára a megyék voltak uralkodói hatalmának gazdasági alapjai, majd a helyi nemesi erők formálták a megyéket vármegyékké. Azóta is sok minden változott, és valóban rendezni kellene végre közös dolgainkat: a régió, a megye, a település feladatát és hatáskörét – hangsúlyozta *Szilágyi Menyhért*, Csorvás polgármestere, a megyegyűlés oktatási, közművelődési és sportbizottságának az elnöke.

– A 90-es évek elején több megyei vezetővel együtt volt szerencsém Olaszországban részt venni egy tanulmányúton, ahol az ottani tartományok és a megyék együttműködését vizsgáltuk – emlékezett vissza Szilágyi Menyhért. – Azt tapasztaltuk, hogy a kettő jól kiegészíti egymást, sőt az alulról induló regionális politika azt eredményezi, hogy az uniós jogalkotási folyamatban is komoly szerepet tudnak vállalni. A tartományok és az automóm megyék

folyamatos tájékoztatást kapnak a Miniszterek Tanácsa napirendjén lévő javaslatokról. Nálunk a Megyei Önkormányzatok Szövetsége véle-

ményezhet egy-két hazai tervezett jogszabályt néhány óra alatt.

Szilágyi Menyhért szerint Békés megye ma két fontos feladatot lát el. Az egyik az intézmények működtetése, és ezzel jelentős szerepet vállal az egészségügyi, a szociális, illetve a közoktatási feladatok ellátásában. A másik fontos szerep a határon átnyúló együttműködés, például Arad megyével együttesen lépnek föl az M44-es határig történő megépítéséért. Ugyanakkor

sajnálatait fejezte ki, hogy a megyei önkormányzat kilépett a Duna–Körös–Maros–Tisza eurorégióból.

Csorvás polgármestere kifejtette: a magyarországi régiók ma csak statisztikai régiók, ezek hivatottak kimutatni a területek fejlettségbeli különbségét. Jó lenne, ha az állami támogatás a különbségeket jobban figyelembe venné. Közös feladataink rendezése közben ki kellene dolgozni az egymásra épülő feladat- és hatásköröket az egyenlőtlenségek csökkentésének, az értékek megőrzésének, fejlesztésének, a lakosság életminőség javításának szolgálatába állítva. Valószínűleg ehhez módosítani kellene a választási rendszert is, ugyanis ma van olyan kistérség, település, amelynek több képviselője is ott van a megyegyűlésben, van olyan, amelynek egy sem. Az ebből adódó feszültségek ugyan csak néha jelennek meg, de az esetlegesen létrejövő regionális választott testületben ezek már hátrányosan jelentkeznek.

Jókedvű betyárok Kondoroson

Nyolc óra munka, nyolc óra pihenés, nyolc óra szórakozás – zengte Nagy Feró ismert nótáját augusztus 18-án, vasárnap reggel Kondoroson, a Hősök terén, és valóban ment is a munka, hiszen a VIII. Kondorosi Betyárnapok keretében 128 felnőtt és 56 gyerek nevezett be a közös szabadtéri pogácsaszagztatásba. A település megmutatta, hogy élnek még a lovashagyományok, hiszen volt lovasbemutató, és csikósok csörgették az ostort. A nap során tapasztalhatóan mindenki jól érezte magát, a vendégek és helybeliek egyaránt.

Míg a szarvasi *Janis Mihályné* szorgalmasan szaggatta a tésztát, a krumplis pogácsa készítésének titkáról faggattuk:

– Fél kiló liszthez és fél kiló krumplihoz adni kell fél kiló vaját vagy margarint. Én mangalicaszírt tettem bele, nálunk az van otthon. Egy tojást ütöttem rá, sóval és borsal fűszereztem, élesztővel kelesztettem. A krumplitól több napig is friss marad a pogácsa – árulta el a receptet.

Az egyik asztalt savanyúságok és nyári saláták díszítették. Kezében tállal érkezett a helybeli *Kovács Jánosné*, aki nyári almából és hagymából készült salátát hozott. – A most érő, nyári savanyú almából készítettem, ehhez kifejezetten illik a lilahagyma. Trappista-sajt-kockával gazdagítottam, és besamelmártással öntöttem le – magyarázta az elkészítés módját.

A saláták mellett a házi pálinkákat zsúrizták, ott találtuk pohárral kezében Nagy Ferót is, aki mosollyal a száján kijelentette, ő nem inni jött, csakis szakértőként kóstolgatja a párlatot. Arról kérdeztük, hogyan vélekedik az egyre több településen megszervezett, a betyárnapokhoz hasonló, hagyományörző rendezvényekről:

– Amikor először hallottam róla, hogy itt nagy, közös szabadtéri pogácsaszagztatás lesz, elcsodálkoztam rajta, hogy miket találnak ki. Aztán rájöttem, hogy Kondoroshoz a csárda és a betyárhagyományok miatt ez illik, hiszen a pogácsa hozzátartozik a vendéglátáshoz. Magyarországon most sok hasonló fesztivált rendeznek, a legtöbb település hagyományaira építve igyekszik valamit kitalálni. Ez azért fontos, mert összehozza az embereket, alkalmat nyújt arra, hogy találkozzanak egymással. Sok értékünk kezd feledésbe menni – például a pogácsa házi sütése, a pálinkafőzés – amit az idősebb generáció még ismer, és

ezeket a fiatalabbaknak el kellene lesniük tőlük. Például most szilva- és barackpálinkát kóstoltam. Az ízük selymes volt, karcmentes, és jól viszáadták a gyümölcs aromá-

Dankó Béla kenyérszégése

ját. Véleményem szerint ezek a világ legjobb tíz itala közé tartoznak, ha az ilyen fesztiválok révén sikerül megismertetni a pálinkát, akkor tíz éven belül világhírű lehet.

A csárda udvarán *Skorka Péter* szőrén ülte meg a Bogár nevű lovat. Nemcsak megülte, hanem leültette, és le is fektette.

– Kondoros újligei részén lakunk – mesélte a serdülő fiú –, van két pónink, ott, a tisztáson szoktam lovagolni. Előbb nyereggel ültem a ló hátára, majd szőrén is. A nyereg a kengyellel segíti a lovas, biztonságot ad neki, ha szőrén

hogy miért vonzódik a csikóshagyományokhoz: – Csak hobbiból csinálom, otthon tartok egy lovat, és tisztelem a csikóshagyományokat. A kondorosi barátaim hívtak meg erre a közös szórakozásra – válaszolta röviden, a szintén csikósöltötetű kisfiát a karján tartva.

A közelgő Szent István-napra tekintettel *Petrovszki György* római katolikus plébános, *Tuska György* evangélikus lelkész, illetve a helyi evangélikus egyház német testvérgyülekezetének lelkésze, *Rallhp Knapp* Kürtenből szentelte meg a kenyereket.

Ezt követően az ünnepi kenyeret *Dankó Béla* polgármester szegte meg. Az ünnepség résztvevői között 1500 cipót osztottak szét.

A rendezvény után *Godáné Nagy Mártától*, a Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény vezetőjétől megtudtuk, hogy az idén a közös szabadtéri szagztatás eredményeként 16 826 pogácsa sült ki, de nem is a szám a lényeges, hanem a közös tevékenység, az összefogás. Erre az alkalomra, miként a betyárnapok többi rendezvényére is, egyre többen érkeznek vidékről, és hozzák magukkal barát-

taikat, ismerőseiket is. *Godáné Nagy Márta* hangsúlyozta: a betyárnapok csakis a település széles összefogásával valósulhatott meg, a maga lehetősége szerint mindenki hozzájárult a rendezvény sikeréhez.

Ablakot nyitunk a világra

Új kulturális stratégia kidolgozására és egy új megyei közművelődési koncepció kialakítására készül a Békés Megyei Önkormányzat. Ennek a részleteiről Závogyán Magdolna kulturális referens számolt be.

Évről évre kevesebb állami pénzből kell hatékonyabban gazdálkodniuk a megye közművelődési és közgyűjtmenyi intézményeinek, miközben a feladat továbbra is ugyanaz: megőrizni és közvetíteni kulturális értékeinket.

A megyei önkormányzat mindent megtesz a kultúra ápolása, értékeinek megőrzése érdekében. A cél az, hogy ezek az értékek minél több emberhez eljussanak. Azokra a kistéleplésekre is, ahol igény van egy olyan közösségi térre, ahol lehetőség van az ismeretek bővítésére vagy a kulturált szórakozásra. A közművelődési szakembereknek ezért fontos szerepük van, hiszen ők azok,

akik segíthetnek egy-egy helyi klub, szakkör megszervezésében, az igényeknek megfelelő tudás közvetítésében, valamint abban, hogy egyes színházi előadások a kistéleplésekre is eljussanak.

Ebben a munkában jelentős szerepe lehet a civil szervezeteknek, akiknek a partnerségére számítunk. Ezért került sor egy új kulturális stratégia kidolgozására és a megyei közművelődési koncepció átgondolására, ahol a legfontosabb feladatok közé tartozik a megyében dolgozó szakemberek szakmaiságának erősítése, a hagyományörzés, a felnőttképzés, az amatőr-művészeti mozgalom, a közösségfejlesztés és a civil kapcsolatok erősítése.

Cél egy erős megyei szakmai módszertani műhely működtetése és a megyei szintű szolgáltatások erősítése területi, települési szinten.

Úgy gondolom, hogy ezzel ablakot nyitunk a világra, hiszen elősegíthetjük a megye értékeinek közvetítését a széles nagyközönség felé a megye minden részén.

Dobó Kata címszerepben a Jókai-színházban

→ FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Emberi tulajdonságokkal felruházott állatok, szatíra és görbe tükrök egy előadásban.

Karácsony előtt elkészül a szimfonikus zenekarral közös nagyszabású daljáték, a Csínom Palkó, melyet két verzióban mutat be a színház. Egyet a gyerekeknek mesejátékként, egyet a felnőtteknek nagyzenekarral, igazi zenei csemegét nyújtva az ínyenceknek. A díszletek és a jelmezek – Magyarországon sosem látott módon – hófehér papírból készülnek, Somogyi Tóth Dániel karmester Szokolai Dongó Balázssal adaptálja a zenei anyagot, míg a tavalyi,

nagy sikerű Kolozsvári bíró rendezője, Greifeinstein János irányítja a színészeket. A koprodukcióba Balassi Táncegyüttes is bekapcsolódik, Mlinár Pál vezetésével.

Stúdióelőadások és kabaré

Ősztől stúdióelőadások is várhatók a kisteremben, és kísérleti jelleggel havi egy alkalommal vendéglátással egybekötött zenés kabarészombatot hirdet a színház. A humoristák versenyére érkező nézők döntik el, ki nyeri az aznapi versenyt és az ezzel járó pénzdíjat. Előadók, humoristák, szerzők jelentkezését várja Seregi Zoltán rendező.

A 15 éves Színitanházban új tanszak indul. Az országban elsőként és egyedülálló módon érettségizett hallgatóknak beindul a színpadtechnikus-képzés, ahol fény-, hangtechnikát és scenikát tanulhatnak két évig iskolai rendszerben a fiatalok.

A rajzolni jól tudó, kreatív, színház iránt fogékony ifjakkal immár másodjára indul a design szak, a színész-képzés pedig 15 éves hagyományokra épülve folytatódik. Információk a www.szinitanhaz.hu oldalon.

A Jókai-színház köszönti új bérleteseit, régi hűséges színházbarátait és leendő jegyvásárlóit!

Az ideai szezontól már az interneten is lehet követni, hol van még szabad hely a színházban. Szeptember végéig a bérletvásárlókat szolgáljuk ki, de mostantól minden előadásra félreterünk párat a legjobb helyek közül, hogy közvetlenül az előadás előtt is lehessen jegyet venni, s azt otthonról az internet segítségével is megtehessek a nézők. Szeretnénk visszacsoktatni a mindennapi színházba járásra a publikumot. Kérjük, jöjjenek naponta színházba, mi igényes programmal, jó helyekkel, és változatos kínálattal várjuk önöket! Látogasson el a www.jokaiszinhaz.hu honlapra!

Beindul az üzleti páholy

A megye üzletembereinek komplex szolgáltatást kínál a színház. Hívja meg üzleti partnerét hozzánk; internetet, kivetítőt, technikát, hoszteszt, programot is biztosítunk, ha kell. Felszolgálunk egy vacsorát exkluzív körülmények között, s az erre a célra kialakított páholyban vendégül láthatja üzleti partnerét. Üzletfele felejtethetlen kiszolgálásban részül, ön pedig bízhat a jó üzletkötésben.

Nyílt nap, kulisszajárás

Egy napra megnyílik a színház valamennyi helyisége a megyében élő nézők számára. Színészek idegenvezetésével fel lehet menni a zsinórpadlásra, meg lehet nézni a forgószínpadot, a szabázműhelyeket a díszletfestő tárat, a színészkabot. Az aznap esti évadnyitó gálaesten átfogó képet kaphatnak a nézők az évad terveiről. A nagyszabású gálaest 2008. szeptember 19-én 19 órakor kezdődik a színház összes termében.

VÁLTSON BÉRLETET A BÉKÉS MEGYEI JÓKAI SZÍNHÁZBA A 2008/2009-ES ÉVADRA!

ELFOGYNAK A JÓ HELYEK. HA NEM MOST VÁLT BÉRLETET!

Jegyiroda nyitva tartása: 8.30-16.30
Jókai-színház telefonszáma: 66/519-550
E-mail: szervezoiroda@jokaiszinhaz.hu
Honlap: www.jokaiszinhaz.hu

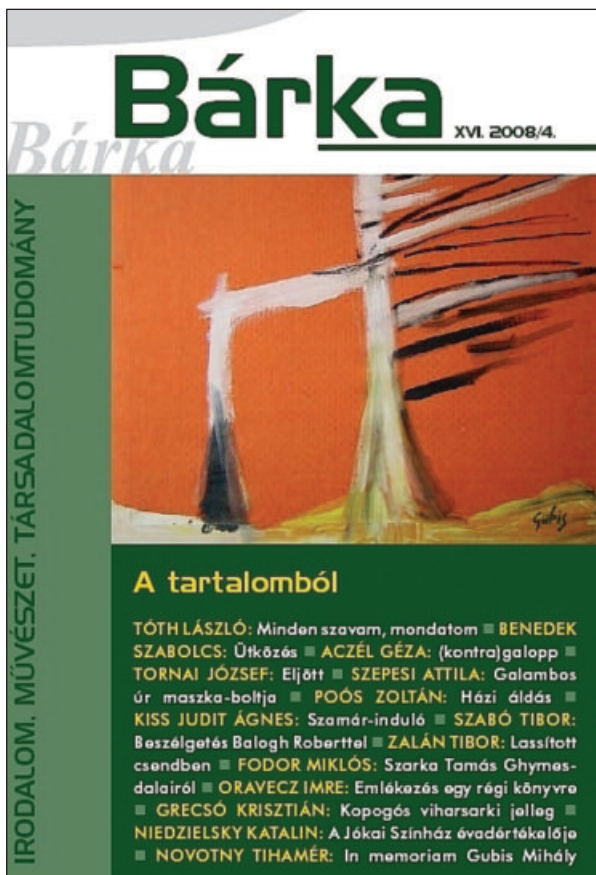
Tokajban is kikötött a Bárka

Augusztus 13–15. között rendezték meg a 36. Tokaji Írótábort közel kétszáz hazai és határon túli magyar író részvételével. A nagy múltú írótábor idei három napig zajló tanácskozásán az irodalmi értékrendek,

pályakezds, érvényesülés témakört vittatták meg az írók plenáris és szekcióülések keretében. A második napon dr. Elek Tibor, megyénk irodalmi folyóiratának, a Bárkának a főszerkesztője nagy visszhangot kiváltó nyitó előadást tartott, este pedig magával a Bárkával is megismerkedhettek a jelenlévők. Ez azért is jelentős esemény a lap történetében, mert ilyen nagy számú szakmai közönség előtt még nem volt alkalom a bemutatkozásra, másrészt, mert egyedüli hazai folyóiratként kapott rá lehetőséget a szerkesztőség. Első és második

napon is sor került folyóiratok bemutatására, de négy-öt határon túli magyar folyóirat közös estjei keretében a hazaiak közül egyedül a Bárka szerepelt, ráadásul a főprogramban, önálló esttel. A főszerkesztő röviden ismertette a lap múltját és jellegzetességeit, bemutatta a legfrissebb számot, majd vallatóra fogta, illetve felolvasásra kérte munkatársait, Grecsó Krisztiánt, Kiss Lászlót, Szabó Tibort és a meghívott szerzőket, a új számban versekkel szereplő Fecske Csabát és Zalán Tibort. A pörgős, feszes szerkezetű és jó hangulatú irodalmi est

nagy sikert aratott a népes írógárda körében, a szereplők a végén nem győzték fogadni a gratulációkat, az elismerő szavakat, melyek közül kijutott a Bárka megújult arculatának is.

A tartalomról

TÓTH LÁSZLÓ: Minden szavam, mondatom ■ BENEDEK SZABOLCS: Ünnepek ■ ACZEL GÉZA: (kontra)galopp ■ TORNAI JÓZSEF: Eljött ■ SZEPESI ATTILA: Galambos úr maszkja-boltja ■ POÓS ZOLTÁN: Házi áldás ■ KISS JUDIT AGNES: Szamár-induló ■ SZABÓ TIBOR: Beszélgetés Balogh Roberttel ■ ZALÁN TIBOR: Lassított csendben ■ FODOR MIKLÓS: Szarka Tamás Ghymes-dalairól ■ ORAVECZ IMRE: Emlékezés egy régi könyvre ■ GRECSÓ KRISZTIÁN: Kopogós viharok jöttek ■ NIEDZIELSKY KATALIN: A Jókai Színház évadértékelője ■ NOVOTNY TIHAMÉR: In memoriam Gubis Mihály

Volt neki egy talpalatnyi földje

A biharugrai falunap és a Békés Megyei Önkormányzat Megyejárás programsorozata keretében július 12-én került sor Szabó Pál felújított emlékházának átadására. Az ott elhangzott beszéd szerkesztett és rövidített változatát közöljük

Hazánk kevés jelenlegi megyéje büszkélkedhet annyi irodalmi, irodalomtörténeti emlékekkel, emlékhellyel, mint Békés megye. Ezek jó része a két világháború közötti egyik legfontosabb szellemi, ideológiai, irodalmi törekvéshez, a népi írói mozgalomhoz (Darvas József, Féja Géza, Püski Sándor, Sinka István, Szabó Pál személyéhez) kapcsolódik.

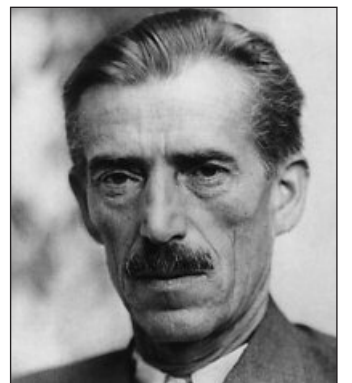
A népi írók a vesztes háború, a bukott forradalmak, Trianon után, gazdasági világválság idején és után a parasztságban nemcsak a nemzeti hagyományok őrzőjét, nemcsak a nemzet megtartó, de jövőt formáló erejét is látták.

E biharugrai ház egykori lakója, a fiatal korában közműveskedő parasztember, első regényét, az Embereket 1931-ben az idén 100 éves Nyugat hasábjain Mórincz Zsigmond Új nagy íróit küldött a falu című lelkes írásával köszöntötte, s aztán számos novelláját is közölte. Kevesen tartják ma már számon, hogy Szabó Pál gyakorlatilag a Nyugat novellistájaként indult. A parasztság sorsát szem előtt tartó, társadalmajobbító

szándék vezérelte későbbi közösségi, közéleti tevékenysége során is.

Közben sorra születtek az irodalmi alkotásai, melyek közül a Lakodalom, Bölcső, Keresztelő (együttes és némi-képp átírt kiadásban: Talpalatnyi föld), az Isten malmái, a Nyugtalan élet, az Ahogy lehet, a Szülőföldem, Biharország emelhető ki leginkább. A szülőföld, az eszméletető, felnevelő környezet az írók többsége számára általában nagy hatással van, de ritka a szülőfölddel, a szülőfalujával (Biharugra), a környező tájjal (Biharország) ennyire egybeforró alkotó. Már Móricz is utalt erre említett írásában: „Van neki egy holdja! Van neki egy talpalatnyi földje! És azon a földön úgy megtudta vetni a lábát, hogy az övé az egész falu. Övé minden embere, férfiak és nők és gyermekek, és övé minden hangulata, a szélmalom elhordott tégláitól a földesurak szétzilált ezer holdjaiig...”

Szabó Pál legnagyobb író tette, hogy legjobb műveiben, például a legszebb magyar faluregényként is számon tartható említett triló-

giájában, az ember és az őt körülölelő világ harmóniáját magas rangú esztétikummal formálva, ezt az őt elindító közösséget és környezetet emelte be a magyar irodalomba, tette ismertté s immár örökre emlékeztetessé. Nehezen képzelhető ma már el, de mivel itt élt a kor egyik legolvasottabb írója, innen is szerkesztették a kor egyik legfontosabb folyóiratát a Kelet Népet, a kor számos ismert személyisége látogatta itt meg az író, Biharugra és ez a kicsinyke ház a magyar szellemi élet egyik központja volt valamikor.

Mindezek miatt úgy vélem, helyesen teszi ez a közösség, a megye és a falu közössége, ha mindent megtesz Szabó Pál emlékének megőrzése érdekében. A múlt értékeinek megbecsülése erőt adhat a jelenbeli küzdelmeinkhez is.

ELEK TIBOR

Olimpiára készülnek megyénk szakácsai

Több településen is bemutatkoznak az ételcsodák

→ FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

A versenyfeladatok nagyon összetettek. Készülnek például hideg, meleg, ünnepi bemutatotalak, előételek, vegetáriánus talak, menüsorok, és természetesen lehetőség van az újszerű fogások elkészítésére is. A cukrászok külön kategóriában mérik össze tudásukat sütemények, desszertek megalkotásával. Büszkén mondhatjuk, hogy a mi regionális csapatunk tagja, *Balogh László*, a legkiválóbb cukrászok közé tartozik; a versenyre tervezett munkáját a közelgő Erkel-évforduló ihlette. Mindez persze csokoládéból...

– *Ha már a tagoknál tartunk: kik alkotják a Békés megyei csapatot?*

– A Békés megyei gasztronómiai team kapitánya *Tímár András*, tagok: *Barna Ádám*, *Tímár Albin*, *Nyári János*, *Balogh László* (cukrász). Az erfurti versenyen egyénileg indul még *Horváth Ferenc*, jómagam, *Tímár Attila*, *Ambrus György*, *Balogh László*.

– *Miként készülnek a versenyzők a szakácsolimpiára?*

– Épp úgy tréningezünk, mint a sportolók. Először persze elméletben kell megkomponálni az ételket, lehe-

tőleg új, eddig még sehol sem látott kreációkat kell alkotni a világban fellelhető legkiválóbb alapanyagokból. Ügyelni kell az esztétikumra, az ízvilágra és a könnyen emészthetőségre is.

– *Mi a divat, a trend mostanában a gasztronómiában?*

– Elsősorban a menedzser típusú ételek, melyek kis mennyiségben tartalmaznak kiváló alapanyagokat és könnyen emészthetők, nem álmosítanak, nem terhelik a

gyomrot. Köretként gyümölcsök, zöltségek jöhetnek szóba, a régi rizs, sült burgonya már a múlté. Ugyancsak fontos ismerni az új konyhatéchnikai eljárásokat, ma már lassan, 3-4 órán át, kis hőmérsékleten sütünk, s ismert a hidegen sütés is, mely azt jelenti, hogy savakkal (citrommal, balzsamecetekkel) kezeljük a húsokat. Egyre elterjedtebb a csokoládé szerepe, mely jó minőségben, kis mennyiségben egyáltalán

nem egészségtelen, sőt boldogsághormonokat szabadít fel. Megjelentek az arany- és ezüsforgácsok az ételeken, italokban, hisz ezen nemes, ásványi anyagok pozitív élet-tani hatása is igazolt.

– *Kik a legesélyesebbek az olimpia megnyerésére?*

– A gasztronómiában is ismerünk „nagyhatalmakat”, ilyen elsősorban Franciaország, aztán Norvégia, Kanada, USA, Svájc, Németország, Szingapúr, Dél-Afrika.

– *Miben vagyunk mi, magyarok különösen erősek?*

– Kiválóan képzett szakácsaink mellett nagy előnyünk, hogy ízes alapanyagokat vihetünk magunkkal. A versenyen mindenki a saját maga által beszerzett alapanyagból főz. A hazánkban megtermett zöltség, gyümölcs ízletessége semmivel sem hasonlítható. Mint említettem, cukrászunk, *Balogh László* bonbonjai is világhíresek, most egy Erkel-kompozíciót készít majd el többféle csokoládéból, melyen egy egyméteres zongora, de még csárdásosó táncosok is lesznek.

– *Hol találkozhatnak a megyénkben élők ezekkel az ételcsodákkal és önökkel, mesterszakácsokkal?*

– Az olimpiai csapatban szereplő kollégáim mind itt, a megyében dolgoznak a vendéglátásban, illetve az oktatásban, így bárki találkozhat munkájukkal. Ezen túl a jövőben mi is csatlakozunk az „Otthonunk Békés megye” rendezvénysorozathoz, s a különböző helyszíneken egy-egy különleges versenyművet mutatunk be és kóstoltatunk meg a megyejárás közönségével.

Prohászka Béla Venesz-díjas mesterszakács

2000. Mesterszakácsi cím
1998. IV. Országos Gasztronómiai Kiállítás, Miskolc: 3 aranyérem, szakácsművészeti kategória különdíja

1998. Luxembourban, az Expogast szakács-világ-bajnokságon a magyar nemzeti válogatott csapat tagjaként, csapatban bronzérem, egyéni versenyzőként diploma

1999. Európai bajnokság, Basel: a Hunguest Hotels-csapat csapatkapitányaként ezüstérem

2000. Szakácsolimpia, Erfurt: egyéni bronzérem

2001. Thaiföldi országos gasztronómiai verseny: aranyérem

2002. Luxemburgi világ-bajnokságon a nemzeti válogatott csapatkapitánya: ezüst- és bronzérem

2002. Venesz József-díj

Közösségteremtés halfőzéssel

Bajai győzelem tiszai–körösí halászlével a gyomaendrődi halfőzőversenyen

A tízes kerek szám, tíz évvel ezelőtt a magyarok kevesebb halat ettek, mint most. Jelenleg sem eszünk sokat, hiszen az évi 3,7 kilogramm világviszonylatban nagyon kevésnek számít, de a növekedés azt mutatja, az emberek kezdik megérteni, hogy a hal egészséges. Mivel a nemzetet közösségek alkotják, ezért tartottuk fontosnak, hogy közösségteremtő rendezvénnyel népszerűsítsük a halfőzés tudományát – hangsúlyozta az augusztus 16-án megtartott, jubileumi X. Gyomaendrődi Nemzetközi Halfőző Verseny megnyitóján dr. Orosz Sándor országgyűlési képviselő, a Parlament Környezetvédelmi Bizottságának alelnöke, a Haltermelők Országos Szövetsége és a Terméktanács ügyvezető elnöke.

A főzők között találkoztunk a Gasztronómiai Lovagrend tagjaival is:

– Két évvel ezelőtt egy főzni szerető baráti körből alakítottuk meg a lovagrendet, tehát profi szakácsok köztünk nincsenek – hallhattuk *Udvarnoki Józseftől*, a lovagrend vezetőjétől. – Fő célunk, hogy a régi időkbe visszanyúló főzési hagyományokat átöröklítsük a jelenbe, és azokat megpróbáljuk ötvöztetni a mai fűszerekkel. Lovagrendünk nem jogi személy, Tiszaföldváron a Nyugdíjas Rendőrök és Barátaik Köre cégbíróság által bejegyzett szervezeten belül működik. A főzőversenyeken általában jó eredményeket érünk

el, de mégis a legnagyobb boldogság számunkra az, ha jól sikerül az étel, és mi is jól érezzük ott magunkat. Baráti társaságunk itt egy nagyobb közösség része lehet, és erőt meríthetünk az itt kialakult új

emberi kapcsolatokból. E baráti közösségek összekovácsolásával egy csodálatos új hazát építhetnénk – fogalmazott *Udvarnoki József*.

A rendezvényre két testvérvárosi delegáció is eljött, Lengyelországból a pilznóiak a halászlé mellett töltött pontyot is készítettek. A töltelek tejbe áztatott zsemlekből készült gombával és mandulával, és természetesen fűszerek hozzáadásával. A nagyenyediek egy sajátosan fűszerezett, savanykás ízű, paprika nélküli hallét főztek. Sajnos nyelvi nehézségek miatt az elkészítés részleteit nem tudhattuk meg tőlük.

A legtöbb bográcsban halászlé rotyogott, de *Galáth Tamás* Mezőtúrról azokra a barátaira is gondolt, akik nem ra-

jonganak a halért, és számukra betyárost vagy más néven slambucot főzött, ez a pásztorok és a kubikusok hagyományos étke. A pirított húsos szalonnához még egy kevés zsír adott hozzá, ebben megpirította a hagymát. Ezt felöntötte vízzel, majd zöldpaprikát, paradicsomot tett bele, és forralás után sóval, vegetával, pirospaprikával ízesítette. Beletette a krumplit, és azt teljesen szétfőzte, csak ezt követően került a házi lebbencs a bográcsba.

A halfőzőversennyel párhuzamosan rendezték meg az I. Gyomaendrődi Halászati Tanácskozást. Ennek keretében megnyitották *Kunkovác László* etnofotográfus Halászat hazai vizeken című kiállítását, a tárlatvezetést maga

A pilznóiak a találásra is odafigyeltek

az alkotó tartotta. Elmagarázta: a második világháború után a keleti tömb nagy részében eltűntek a halászok, nálunk a halászati szövetkezetek keretében megmaradhettek. A közös munkát együtt elvégezték, utána pedig ki-ki úgy halászott, ahogy akart, így tovább élhetett a régi szerszámokkal ez az ősi tevékenység.

– A múltkoriban bebarangoltam Zala megyét, sehol sem láttam csordát, a falvakban jószágot – mesélte az alkotó. – Közép-Európában a paraszti lét határozza meg a kultúránkat, a szántó-vető

ember, a pásztor és a halász életmódja. Legjobb íróink, költőink írásaikkal nekik állítottak emléket. Írók, költők miért nem jajongtok? – tette föl kérdését az endrődi születésű *Kunkovác László*.

A főzőversenyt számos kulturális kísérendezvény színesítette, így például a „Milites Christi Templarius” Katonai Hagományörző Alapítvány, Gyomaendrőd Város Tűzoltó Egyesületének bemutatója, illetve a Hungarian Koxx-One Team egykeresbiklibemutatója.

A verseny eredménye

A X. Gyomaendrődi Nemzetközi Halfőző Versenyen összesen 68-an 89 ételt készítettek, mivel egy versenyző több kategóriában is indulhatott. A legtöbben, 46-an tiszai–körösí jellegű halászlét főztek. A zsűri pontszámai alapján az első helyezett *dr. Novics György* lett Bajáról, a második helyezést *Jenei László* érte el Gyomaendrődről, a harmadik helyet pedig a szintén helybeli ifjú

Oskó Sándor szerezte meg. Dunai halászlévet tizen főztek, közülük a zsűri a legfinomabbnak a mohácsi *Kopeti Magdolnáét* találta. Az egyéb kategóriában 27-en 33 ételt készítettek, itt az első helyezést *Mészáros Pál* érte el Cibakházáról füstölt harcsafiléjével ruccolla salátágyon. A verseny abszolút győztese *dr. Novics György* lett, aki halászléjére a maximális száz pontot kapta meg.

Olimpikonjaink eredményei Pekingben

Legfiatalabb résztvevőnk, a békéscsabai tornász-nő, *Böczögő Dorina*, az alábbi eredményeket szerezte az olimpián: talajgyakorlatára 13,925 pontot kapott, amely-lyel az 54. helyet sikerült megszereznie, a legerősebb

számában, ugrásban 13,912 pontot ért el és ezzel 12. lett, felemás korláton 13,200 ponttal a 72., míg gerendán 13,950 ponttal a 64. helyen zárt. Az összetett versenyben 54,450 pontot szerzett, és ezzel a pontszámmal az 52. helyen fejezte be a pekingi ötkarikás játékokat.

Magyar Zoltán, a Magyar Tornaszövetség alelnöke elmondta, hogy Dorina pont a legerősebb szerén, ugrásban rontott, így is csak egy hajszállal maradt le a finálé-

ról, de összeségében elégedett a teljesítményével.

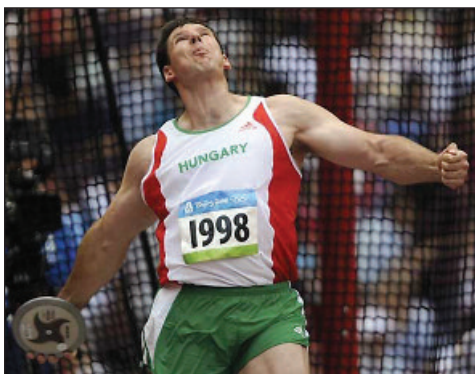
A 3. olimpiáján részt vevő, szintén békéscsabai *Máté Gábor* diszkoszvető 4 cm-rel maradt le a fináléről, 62,44 métert dobott, ami a 13. helyezéshez volt elég. Ezzel sajnos nem tudta megjavítani az athéni olimpia döntőjében elért 11. helyezését, amely az eddigi legjobb olimpián elért eredménye.

Az orosházi *Kiss Gergely* szabadfogású birkózónk is első olimpiáján vehetett részt, ahol a 96 kg-os súlycsoportjában kötelező győzelemmel kezdett a moldovai *Nicolai Cebant* ellen, és bejutott a legjobb 16 közé. A nyolcadöntőben az üzbég *Kurban Kurbanov* következett, aki a tavalyi bakui világbaj-

nokságon bronzérmet szerzett ebben a kategóriában. Gergely 2:0, 3:0, 5:4 arányban vereséget szenvedett, és

sajnos a vigaszágon sem folytathatta, mert az üzbég a következő meccsét az azeri *Hegtag Gazjumov* ellen pont nélkül elvesztette. Így Kiss Gergely a nyolcadik helyezést érte el az olimpián.

Házasságra buzdítják a fiatalokat

A Csorvási Nemzetközi Lakodalmas Gasztronómiai Napok immár komoly hagyományokkal rendelkeznek, július 25. és 27. között nyolcadik alkalommal rendezték meg. Mint azt *Szilágyi Menyhért* polgármester elmondta, kezdetekben *Benke László* Oscar-díjas mesterszakáccsal azt a cél tűzték ki, hogy a lakodalmas révén a különböző tájegységek bemutatthassák gasztronómiai hagyományukat.

Ezt a célt igazából az idén sikerült elérniük, ugyanis lengyel, szlovák, szerb és román résztvevőkkel valóban a sokszínűség jellemezte a rendezvényt, sőt a cigánylakodalmas révén a kisebbség

folklorját is bemutatthatták – vonta meg az idei lakodalmas napok mérlegét *Szilágyi Menyhért*.

A polgármester hangoztatta: mivel a mai fiatalok már egyre ritkábban házasodnak össze, kíséző rendezvényként

TATÁRJÁRÁSREJTVÉNY

Július 10-től november 5-ig látható Békéscsabán, a Munkácsy Mihály Múzeumban Gyermekemet az országért címmel a tatárjárást (1241–1242) bemutató kiállítás. A minden korosztálynak szóló tárlaton bemutatásra kerülnek életnagyságú figurák, korabeli használati tárgyak, fegyverek, ruhák, és mindenkinek lehetősége van felp próbálni egy tatár és egy magyar harcos teljes fegyverzetét. A kiállításra

belépve egy valódi méretű jurtába léphet be a látogató, digitális kódexet tanulmányozhat, megismerheti az akkori hadviselés módszereit, kipróbálhatja egy íj megfeszítését, és képeslapot küldhet interneten az ismerőseinek.

Felmerült a szervezőkben az ötlet, hogy közléstesszenek egy, a kiállítással kapcsolatos feladványt totó formájában. Aki a 13+1 kérdés mindegyikére aláhúzással helyesen vála-

szol és beküldi a megfejtést (névvel, címmel, telefonszámmal), az sorsoláson vesz részt, és nyerhet egy ingyenes belépőjegyet a kiállításra, amelyre még egy főt hozhat magával ingyen. A sikeres megfejtéshez sok szerencsét kívánunk!

TATÁRJÁRÁSTOTÓ

A helyes megfejtést a következő címre várjuk: Megyeháza, Békéscsaba, 5600 Derkovits sor 2. Beküldési határidő: 2008. szeptember 20.

- Mi volt Dzsingisz kán eredeti neve?**
 - Ögedej
 - Dzsocsi
 - Temüdzsin
- Hogy hívták az európai területek meghódítására szervezett, Batu kán vezette tatár államot?**
 - Arany Horda
 - Ilkánok Birodalma
 - Krími kánság
- A nagyváradi kanonok által írt Siralmas Ének sok fontos részlettel szolgál a tatárjárásról. A kanonok később Spalato érseke lett. Ki ő?**
 - Spalatói Tamás
 - Pecorari Jakab
 - Rogierius
- Melyik szerzetesrendhez tartozott Julianus barát?**
 - domonkos
 - ferences
 - bencés
- Hol találták meg az 1998-ban feltárt kun vezér sírját?**
 - Kaszaper
 - Hejőkeresztúr
 - Csengele
- Esztergom, Pannonhalma, Székesfehérvár. Mi a közös a felsorolt településekben?**
 - domonkos
 - ezeket a városokat is érintette a menekülő király
 - váraikat sikertelenül ostromolták a tatárok
- A Siralmas Ének alapján volt egy település, melyet a tatárok Arad és Csanád felé haladva támadtak meg. Az eseményről tudósító geszta szerint itt több falu lakossága húzóódott meg a sáncok védelmében bízva, de a tatárok elfoglalták a megerősített falut. A támadásban kényszerből hadifoglyok is részt vettek. Sokan ezt a falut egy mai Békés megyei település középkori elődjével azonosítják. Melyik falu ez?**
 - Vizekköze
 - Pereg (ma Kaszaper)
 - Szentlászlóhalom
- 2005-ben egy tatárok által elpusztított falu maradványait tárták fel a régészek. Itt találtak egy kemencét is, benne két gyermek csontvázával. Hol történt ez a tragédia?**
 - Ceglédhez közel
 - Hejőkeresztúr mellett
 - Rakamaz közelében
- A várost elfoglalták a tatárok, de a várat nem sikerült bevenniük. A város a tatárjárás után vesztített világi jelentőségéből. Melyik ez a település?**
 - Nagyvárad
 - Esztergom
 - Pozsony
- Honnan tért vissza a tatárok elől bujkáló király az ellenség távozása után?**
 - a dalmáciai Trau
 - az osztrák Hainburgból
 - a felvidéki Nyitra várából
- Mikor született IV. Béla később szentté avatott lánya, Margit?**
 - 1240
 - 1241
 - 1242
- Miért utasította vissza a cseh király házassági ajánlatát Margit?**
 - szülei fogadalma miatt
 - magyar férjet szeretett volna
 - halálos fertőzést kapott a súlyos betegek ápolása miatt
- Hogy hívták a Vereckei-szoros védelmében elpusztított magyar sereg vezetőjét?**
 - Dénes nádor
 - Kálmán herceg
 - Ugrin érsek
- 13+1. Mikor volt a Muhi csata?**
 1241. április
 1240. április
 1242. április

Helyesbítés. A közöny júliusi számában tévesen jelent meg a mezőhegyesi strandfürdőről szóló információ, ugyanis a településen a strand jelenleg nem működik.

www.bmva.hu • info@bmva.hu

Mikrohitel

A KÖZÖS CÉLUNKÉRT

A Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési
Közhasznú Közalapítvány ajánlja:

- azoknak a vállalkozásoknak, amelyeknek az **árbevétele** nem haladja meg az éves 200 milliót; **foglalkoztatotti létszámuk** nem több 9 főnél;
- a maximálisan felvehető **hitelösszeg 6 350 000 Ft**; felhasználható **gépek, új és használt eszközök**, valamint forgóeszközök beszerzésére; a futamidő akár 8 év is lehet; **kamatváltozó**, a mindenkori jegybanki alapkamattal egyező (**jelenleg 8,5 %**); megkívánt **saját erő mértéke 20 %**;

További részletek:

5600 Békéscsaba, József Attila út 2-4.
Telefon: **06/66-442520 06/30-4668367 06/20-4667961**